

r. 1783.

Chrosickowski ks. Samuel S. P.

Laudatissimum opus ab.... Josepho II .... Leopoli pri
die Cal. Jul. anno 1783 in horto primo Jablonska

LAUDATISSIMUM OPUS

AB AUGUSTISSIMO AC POTENTISSIMO

JOSEPHO II.

IMPERATORE ROMANORUM,

HUNGARIÆ, BOHEMIÆ, GALICIÆ
ET LODOMERIÆ &c.

R E G E.

LEOPOLI, PRIDIE CAL. JUL. ANNO M.DCC.LXXXIII.

IN HORTO PRINCIPIS JABLONOWSKA PALATINÆ BRACLA-
VIENSIS, GESTUM, AD IMMORTALEM EJUSDEM MEMORIAM
CARMINE POLONICO DESCRIPTUM, ET LATINO
ELEGIACO REDDITUM

A P. SAMUELE CHRÓSCIKOWSKI Scholarum Piarum,

Eshéu! mellifluus, cur nunc non vivat Apollo!
Elysiâ Amphion cur regione latet!
Cur te nox æterna premit, qui carmine dulci
Eximiis Laudes rebus Homere dabas?
Ante tuum tumulum lacrymas, quas fuderat olim
Magnus Alexander, corde gemente darem:
Cur divine Maro, clarorum gesta Virorum
Suavi non celebras hæctenus ore tuo?
Non meritam, infonti profusò sanguine, famam,
Non quos in cineres Troja redacta fuit;
Non gentes, dirus belli, quas subdidit; ensis,
Non arces, sævus quas furor æquat humo:
Non, ut Pyramides, ferientia moenia cæcum,
Constructa, è spoliis, plebs miseranda, tuis,

Nunc

Nunc ego vos vellem, de æterno surgere fomno,
 Ut tenerum vestro carmen ab ore fluat!
CÆSARIS, immortale decus celebretis, ob illud,
 Quod præstat **MATRI**, **FILIA!** quodve tibi. (*)
 O! mihi Pierides, precor, aspirate canenti!
 Incipio. Advertat, Terra, Polusque, stupens.
 Læsit dilectam, carissima **FILIA**, **MATREM**:
 Quâ noxâ læsit, subticuisse lubet.
 Commemorabo nisi, quòd cum nimis anxia quærit,
 Ut veniam, culpæ, possit habere, suæ;
 Audit justitiam, multò hic opus esse labore:
 Jura hic Naturæ, juraque læsa Poli.
 Sit sat Consilii. Nimirum: firma Voluntas,
 Si comes est Ratio, fortia multa gerit.
 Contigit, ut **CÆSAR**, nostras intraret in oras,
 Obtutu populis tempora læta ferens:
 Et dum, more Patris, Regna hæc moderatur, ut omnis,
PRINCIPIS adventu, faustior esse queat:
 Dum facilis cunctos clementi fuscipit ore,
 Et cupit edicti jure beare sui:
FILIA, se sistit, quam stringit firma voluntas,
 Lumen demittit, corde gemente dolet,
 Atque rogat supplex, quò Clementissime **CÆSAR**,
 Succurras miseræ, prospiciasque modum,
 Ut veniam **MATER** velit indulgere petenti,
 Et noxam tollat nobiliore nota.
 Nec mora, **CÆSAR** ait: res hæc mandabitur illi,
 Qui regit has oras, ut tibi præstet opem:
 Leniet ille tibi **MATREM**, veniamque rogabit,
 Atque simul tecum, jussus adibit Eam.
 At velut herba virens, sese de cortice trudit,
 Cum post ardores, rore madescit humus:
 Ut matura tamen, confurgere possit in altum,
 Largior è cœlis, est opus, unda cadat:
 Sic, quamvis traxit solamen **CÆSARIS** ore,
 Non poterat, plenâ, **NATA**, quiete frui.

Est

(*)-Catharina, at olim in Ordine Virginum Monialium Theophila
 Bielska, est Filia, IMD. Bielski Castellani Haliciensis, ex prima uxore, IMD.
 de Comitibus Ostrorog Filia Castellani Zakroczymensis procreata: jam verò
 Privigna, IMD. Constantiæ de Bekierskie Comitibus Bielska alterius uxoris ejus-
 dem Castellani Haliciensis, Dominæ, insigni *Crucis bellatæ*, ornata.

Est locus, ad Clivos viridantibus obsitus hortis.

Nomen ubi Viridis certa platea tenet.

Hic simul exurgunt Jablonovia tecta superba,
Hortus, & umbriferæ, Sole cremante, viæ.

Hic canit, in celsis tiliis, philomela quiescens,
E saxis suavi, murmurat unda, fonò.

Hic montes, ubi Turca ferox sua castra locavit,
Urbi Lembergæ funera dira parans:

Ignivomoque globos centum vibrabat ab ære,
Horrendè quatiens, mœnia, templa, domos.

Huc Sole occiduo, populus se fundit ab urbe,
Quem curis fessum lenior aura fovet.

Huc quoque CÆSAR adest, ut tempora longa laborum
Rumpat, & ut Populo gaudia plena ferat.

ILLUM, spirat enim, bonitatem fronte serena,
Circumdat Populi lecta corona frequens.

Non secus agmen apum distentas nectare cellas
Deserit, herbosum Matre petente nemus:

Hæ tutantur eam, pulchroque examine cingunt,
Dulci contendunt, hæ, recreare, sono:

Illa gravis, blando cunctas sermone moratur,
Et mulcens animos, urit amore sui.

Hunc quoque NATA subit, quem PRINCEPS intrat in hortum:
Optatumque sibi tempus adesse videt:

Advolat ergo tremens, & supplex poplite flexo,
Solvitur in lacrymas, ingeminatque preces:

Tu PRINCEPS invicte, meæ, mihi, MATRIS amorem
Concilia, & NATÆ, quam potes, adfer opem!

Quid, precor, hic CÆSAR? nimium sibi forte molestant,
Et nimis audentem, pellit ab ore suo?

Forte? sed incassum, mentem torquebimus ultra:
Audite, ut tristem sollicitamque juvat.

O! quàm difficili, cogis me, munere fungi.
Dixerat, & meditans, ore rubente, stetit.

Quis capiet! mirare Polus! cole laudibus Orbis!
MATREM, pro NATA, cum prece CÆSAR adit.

Jam quid MATER agat? num, quò sit fixa dolore,
Egerit, & queritur PRINCIPIS ante pedes?

Numvè suos illi irarum studet indere motus?
Id, vis magni animi, cum pietate, vetat.

Imò ait, o PRINCEPS! cum sit TUA iusta voluntas,
Pareo, vim legis jam TUA iussa tenent.

BIEL

BIELSCIA! quàm nimium felix tibi contigit annus.

Cum te, tam illustri ditet honore Polus:

Namque Tibi tribuit, Rex, & Varfavia laudes:

Laudes Lembergæ, CÆSARIS ore capis:

Et quòd, te exornat Clemens splendore MONARCHA,

Majus non poteras accumulare Decus:

Jam CRUCE STELLATA, dignissima jure videris.

Jam tua perpetuò fama superstes erit.

TUQUE MONARCHA potens, TUA, si est, Clementia magna;

Cerne, quòd & Titus sit bonitate pari.

Si Pater es populis; Henrici exemplar habebas:

Nam fuerat populis optimus ille Pater.

Si TUUS urget amor felicia reddere Regna;

Marcos Aurelios affimilabo TIBI.

Abdita si videas, ratione, & mente sagaci;

Sunt quoque consiliò, qui valère suò.

Si miseris hominum rebus TUA corda moventur;

Non unus miseris auxiliator erat.

Pro Populo duros soleas si ferre labores;

Carolus exemplò, tum Ludovicus erat.

Si placidus, dulci cunctos bonitate tueris;

MAGNA TUI GENITRIX hæc documenta dedit.

Si facis, ut justè sis bello magnus & armis;

Exemplum ex Atavis, hoc, Proavisque capis.

Denique, TE, Virtus miranda, sub æthera tollit;

Curâ Virtutes, hi coluere, pari.

At pietate TUA, dum NATÆ, MATRIS amores,

Conciliat; nullos, quos imiteris, habes.

Ista JOSEPHINUM, laus servabatur, in ævum:

Res tanta, à nullo CÆSARE gesta prius.

Hoc opus, immortale meo, volo reddere, versu:

Carmen at exiguum forte perire potest.

Inscribam lapidi, duroque in marmore figam,

Marmor confument, grando, procella, nives.

Ergo decus tantum, Populorum in corde reponam,

Ut nunquam possint hæc monumenta mori.

Nunc hi, qui vivunt, post, qui nascentur ab istis,

Grande TUUM, celebrent, MAXIME CÆSAR, opus.

X
XIV-2.1120